

1) Βοή, θόρυβος: Ἄκου τὸν ἄερα, μὲν βρουχάρα ποῦ κάνει! 2) Ἀντίλαλος ἰσχυρός: Βρουχάρα βγάνουν τὰ βουνά.

βρύχασμα τό, ἀμάρι. **βρύκασμα** Παξ.

Ἐκ τοῦ βρυχάζω.

Ὁδυρμός, θρηνηός.

βρουχειέμαι Ἡπ. Πελοπ. (Καρδαμ. Μάν.) βρυχειέμαι Ἡπ. Μακεδ. (Βλάστ.) βρυχειοῦμαι Ἡπ. — Λεξ. Δημητρ. βρυχειοῦμαι Κάρπ. (Ἑλυμπ.) Ρόδ. — ΑΠροβελ. Ποιήμ. 1,408 — Λεξ. Βλαστ. 237 βρυχειέμαι Πελοπ. (Λάστ. κ. ἀ.) — Λεξ. Βλαστ. 237 βρυχειέμαι Θράκ. (Αἰν.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀρτοτ. Ναύπακτ.) βρυκειέμαι Κύπρ. βρυχειῶμαι Κάρπ. (Ἑλυμπ.) βρυχοῦμαι Καππ. Κρήτ. Κύθηρ. Κύπρ. βρυχοῦμαι Κρήτ. (Βιάνν. Σητ. Σφακ. κ. ἀ.) Κύθηρ. Ρόδ. Χίος βρυκοῦμαι Κύπρ. βρεχοῦμαι Καππ. (Ἀξ. Ἀραβάν. Σινασσ.) βρακοῦμαι Κρήτ. (Σέλιν. Σφακ. κ. ἀ.) βρεχῶμαι Καππ. (Ἀνακ.) βρυχίζω — ΓΜαρκορ. Ὁρκ. 26 ΔΣολωμ. 257 — Λεξ. Δημητρ. βρυχίζω Ἀστυπ. — Λεξ. Βλαστ. 51 Δημητρ. βρυχίζομαι Ρόδ. βρυχίζομαι Κρήτ. (Βιάνν.) Πελοπ. (Λάστ.) Ρόδ. Χίος βρυχίζομαι Ρόδ. βρεχίζομαι Καππ. (Ἀνακ. Ἀραβάν.) βρείζομαι Καππ. (Ἀραβάν. Γούρτον.) βρυκάω Ἡπ. βρείζω Καππ. (Σινασσ.) βρυτίζω Κύπρ. βρυχῶ Λεξ. Μπριγκ. βρυτῶ Κύπρ. βρυάσκω Καππ. (Σίλ.) βρέχουμι Καππ. (Μισθ.) βρυάνου Καππ. (Σίλ.) βρυοῦμον Καππ. (Σίλ.) ἀβρυντούμενε Τσακων. γρυτίζομαι Κύπρ. βραχᾶμαι Κρήτ. δουρκειῶμι Θράκ. (Σουφλ.) Μετοχ. βρυγειοῦντας Ἡπ. βρεγειοῦντας Ἡπ. Α.Ρουμελ. (Καρ.) βρεχῶντας Α.Ρουμελ. (Καρ.) βρυχομένους Μακεδ. (Καταφύγ.) βρυχισμένος Χίος — Λεξ. Βλαστ. 88 καὶ 123.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. βρυχῶμαι. Ὁ τύπ. βρυχοῦμαι καὶ παρὰ Δουκ. Ὁ τύπ. βρυχίζομαι καὶ μεσν. Ἰδ. Ἰμπέρ. καὶ Μαργαρ. στ. 180 (ἐκδ. SLambros) «τὴν ξενιτειάν βρυχίζονται πῶς νὰ τὴν ὑπομένουν | μὲ λύπες καὶ μὲ κλάματα καὶ βρυχισμούς μεγάλους». Οἱ τύπ. βρυχῶ, βρυχοῦμαι καὶ μετοχ. βρυχῶντας καὶ παρὰ Σομ.

1) Βρυχῶμαι, μυκῶμαι, βελάζω, οὐρλιάζω (α) Ἐπὶ ἐμψύχων Ἡπ. Θράκ. (Σουφλ.) Κρήτ. (Βιάνν. Σφακ. κ. ἀ.) Καππ. (Σινασσ.) Κύπρ. Πελοπ. (Λάστ. Καρδαμ. Μάν.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀρτοτ. Ναύπακτ. κ. ἀ.) Τσακων. — Λεξ. Βλαστ. 237 Δημητρ.: Τὸ θεριὸ ἐβρυχοῦσθε Βιάνν. Ἄμα θὰ πέθινι κἀνένας, βρυχειέταν τοῦ σι'χειὸ Ναύπακτ. Ἐβρακούδα ἀ'ἀγρίμι Σφακ. Ἐβρυχίστη τὸ βόδι Καρδαμ. Μάν. Τοῦ βόδι βρυχειέτι Ἀρτοτ. Τοῦ βόδι δουρκειέτι Σουφλ. Βρυχᾶται σὰ ἀδ θεριὸ Σφακ. Βρακᾶται τὸ πρόβατο κ' ἡ-γ-αῖγα Κρήτ. Βρυχειέται ἡ γίδα Καρδαμ. Μάν. Τὸ σκυλλὶ βρεχούνταν Σινασσ. Ἐκὶ ἀβρυντούμενε δα νιοῦτα ὁ κοῦε (οὐρλιάζε τὸ σκυλλὶ ὅλη τὴ νύχτα) Τσακων. || Ἄσμ.

Σὰν τὸ γουβάλι ἔσκουζε, σὰν τὸ θεριὸ βρυχειέταν Λάστ.

Τὸ βουκολεῖο βρυχίστηκε κ' ἡ Πόλι ἀναταράχτη αὐτόθ.

Ὁ Τοῦρκος ἐκοντόφθασεν 'ς τὴν Πόλιν κ' ἐβρυκαῖτον Κύπρ.

Σαπλώνει ὁ Καφάμπασης, ὡσὰν θεριὸ βρυκάζει Ἡπ.

Ἐνα βούι κουτουλάρις, | ἔνας γαίδαρος τοινιάρης,
ἔνας χοῖρος δαλωμένος | καὶ ἀπὸ τὴν νορὰ δεμένος
κ' ἔνα πρόβατο κερούλλι | ποῦ βρακᾶται 'ς τὸ πεζούλλι
Κρήτ. || Ποιήμ.

Τοῦ μαύρου τόπου τὸ στοιχειὸ ποῦ βρύχιζε 'ς τ' ἀφτιά της ΓΜαρκορ. ἐνθ' ἄν. (β) Ἐπὶ ἀψύχων Ἀστυπ. Κρήτ. (Βιάνν. Σητ. κ. ἀ.) Κύθηρ. Κύπρ. Πελοπ. (Καρδαμ. Μάν.) Ρόδ. — ΔΣολωμ. ἐνθ' ἄν. — Λεξ. Βλαστ. 51 Δημητρ. ΑΠροβελ. ἐνθ' ἄν.: Μὰ φορὰ καὶ ἄνεμος νὰ μὴ φυσᾷ, ἡ θάλασσα δὲν καταλλαγιᾷ, μόνο βρυχᾶται, γιατί' ἔχει κατάρρα ἀπὸ τὸ Θεὸ (καταλλαγιᾷ = ἡρεμεῖ, ἡσυχάζει) Σητ. Βρυχᾶται ἡ θάλασσα Βιάνν. Κύθηρ. Βρυχειέται ἡ θάλασσα Καρδαμ. Μάν. (πβ. Ὁμ. Ε 411 «ἀμφὶ δὲ κῦμα βέβρυχεν ῥόδιον»). Βρυχειέται τὸ νερὸ Ρόδ. Βρυχᾶται τὸ νερὸ Βιάνν. Ὁ ποταμὸς βρυχᾶται αὐτόθ. Βρυχειέται τὸ σπαρμένο αὐτόθ. Ἡ γῆς ἐσείστη, ὁ οὐρανὸς ἐβρυχίστη αὐτόθ. || Ἄσμ. Τὰ δρη ἀναταράσσονται καὶ τὰ βουνὰ βρυχοῦνται Κρήτ.

Σὰν θάλασσα βρυχίζομαι, σὰν κῦμα δέρον' ὁ νοῦς μου Ρόδ.

Μισσεύγεις καὶ οὐρανὸς βροῶ κ' ἡ θάλασσα βρυχᾶται καὶ ὡς καὶ τὸ χῶμα ποῦ πατᾷς κ' ἐκεῖνο σὲ λυπᾶται Κρήτ.

Σὰν τρέχει τὸ πολ-λὺν νερόν 'ς τοὺς κάμπους καὶ βρυ- [κειέται,
τὸ γαῖμαν τον 'τοι νὰ τὸ 'δῶ ἀπ' ἀγαπᾷ καὶ ἀρνεῖται
Κύπρ. || Ποιήμ.

Ὁ οὐρανὸς σὲ προσκαλεῖ κ' ἡ κόλασι βρυχίζει ΔΣολωμ. ἐνθ' ἄν.

Κόσμε σκοτίσον, μάνισ' ἀγέρα, | βρόντησ' αἰθέρα, κῦμα [βρυχήσου,
πᾶρε με, κύλα με 'ς τὴν ὁργή σου

ΑΠροβελ. ἐνθ' ἄν. β) Ὁργῶ πρὸς συνουσίαν, ἐπὶ ζῳῶν Κρήτ. (Σέλιν.): Βρακᾶται ἡ αἶγα μας καὶ πρέπει νὰ γυρεῖ. 2) Ἀντηγῶ Ἀστυπ. Κρήτ. Κύπρ.: Ἐκεῖνος μὲ μὰ χοντρή φωνή ποῦ βρούχισεν ὁ κάμπος λείει (ἐκ παρὰμυθ.) Ἀστυπ. Ὁλος ὁ τόπος βρυχᾶται ἀπὸ τοσοῦ φωνῆς του Κρήτ. || Ἄσμ.

Ἡ θάλασσα μονγκάρισεν τὸ ἡ γῆ χαμαὶ βρυκαῖται Κύπρ. 3) Ὁδύρομαι, κλαίω γοερῶς, Α.Ρουμελ. (Καρ.) Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θράκ. (Αἰν.) Καππ. (Ἀνακ. Ἀξ. Ἀραβάν. Γούρτον. Μισθ. Σίλ. κ. ἀ.) Κάρπ. (Ἑλυμπ. κ. ἀ.) Κρήτ. (Σητ.) Κύθηρ. Μακεδ. (Βλάστ. Καταφύγ.) Τσακων. Χίος. — Λεξ. Βλαστ. 123: Δέρνεται μέρα νύχτα 'ς τὰ χαράκια καὶ 'ς τὰ σκουράφια καὶ βρυχᾶται (χαράκια = βράχοι, σκουράφια = ἐδάφη αἰχμηρὰ) Σητ. Κλαίει καὶ βρυχειέτι Αἰν. Ἐκὶ ἀβρυντούμενε τὸ καμπζὶ δα νιοῦτα (ἐκλαίει τὸ παιδί ὅλην τὴν νύχτα) Τσακων. || Ἄσμ.

Σαράντα μέρες ἔπλεγε γελειοῦντας τραγουδεῖοντας καὶ ἄλλες σαράντα ἔπλεγε κλαιοῦντας καὶ βρεχειοῦντας Καρ.

Νὰ κλαίῃ νὰ βρυχειέται | καὶ νὰ χύνη μαῦρα δάκρυα Ἡπ.

Χάρε, βρυχᾶτ' ἡ μάννα μου, στριγγᾷ ἡ ἀδελφή μου. Καππ.

Κ' ἦφας τρὰ λαφόπουλλα καὶ τῶν λαφιῶν τὴν μάννα, καὶ πάλ' ἦκλαιε καὶ βρούχετο πῶς εἶχεν λίον σῶμα (τὸ βρούχετο ἀντὶ βρυχέτο) Κάρπ.

Βλέπει τοῦ Γζάννη κ' ἔρχεται κλαμένον καὶ δαρμένον, κλαμένον καὶ βρυχομένον καὶ παραπονημένον Καταφύγ.

Φεύγει τοαὶ πάει 'ς τὸν τούρι της κλαμένη βρυχισμένη Χίος. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Ἰμπέρ. καὶ Μαργαρ. στ. 490 (ἐκδ. SLambros) «ἐβγάξουν κλάματα πικρῶς, βρυχοῦν, μοιρολογοῦσιν» καὶ στ. 808 «ἀλλὰ βρυχᾶται ἀπὸ ψυχῆς, κλαίει ἀπὸ καρδίας» Συνών. βρυχάζω 4) Κραυγάζω, καλῶ μεγαλοφώνως Καππ. (Ἀνακ. Ἀραβάν.